

Felkészítő szerkesztő:

Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden reggel.
Szerkeszt. órák: du. 6-11 Szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea (Nagyvárad), A. Iancu (Kossuth-u.) 10. Telefon: 380.

Ara 1 lej

II. évfolyam 221 sz.

Csütörtök

1933 Augusztus 10

8

Fiaskóval végződött az angol-francia tiltakozás

Németország visszautasította a demarst

Berlin felháborodással beszél a demarsról és azt hangoztatja, hogy senkinek sincs joga beleavatkozni a német ügyekbe. A franciáknak rosszul esett az olasz távolmaradás

A Népszövetség elé viszik a kérdést

A demars megtörtént. Igaz, hogy csak Anglia és Franciaország tiltakoztak és az olaszok kiugrottak, de külpolitikailag így is lényeges ez a demars. Lényeges, mert ismét kitért, hogy Európa politikájában nincs semmi egység és óránként változnak az érdekeltségi zónák. De fontos ez a demars azért is, mert komoly aktust jelent. A két nagyhatalom nem szokott ok nélkül tiltakozni és a háttérben súlyos következményű dolgok történhettek. Páris rettegve tekint ismét Berlin felé, épül a nagy front és az osztrák-német ellentét felboríthatja Európa békéjét.

Ügyetlenül intézték el a demarst

Páris, augusztus 8.

A közvélemény által olyan feszült izgalommal várt diplomáciai lépés hétfőn megtörtént. Az angol-francia tiltakozó jegyzék szövegét még nem közölték a nyilvánossággal. Kiszivárgott hírek szerint a hatalmak Németországhoz intézett jegyzéke figyelmeztetni kívánja a németeket a békeszerződések Ausztria függetlenségét biztosító szakaszaira és rámutat arra, hogy az utóbbi hetek eseményei sértik azokat a kötelezettségeket, amelyeket a nagyhatalmi egyezményben a birodalmi kormány vállalt. Francia lapok írják, a demars rosszul állapítják, hogy az egész demars ügyetlenül volt intézve és ezért volt lehetséges, hogy Németország elutasító választ adjon.

A Populaire megállapítja, hogy Németország nem hajlandó abbahagyni Ausztriaért folytatott harcát. A nemzeti szociálista uralomnak döntő harca lehet az ausztriai kérdés és egész közép Európára kihatással lehet, ha sikerül neki Ausztriát meghódítani.

A náci uralom minden ellenkezés dacára meg akarja mutatni, hogy megcsinálja — ugyanazt, amit Brünnignek nem sikerült elérni, dacára minden külföldi ellenkezésnek.

**BERLIN FEL VAN HÁBORODVA
A DEMARS MIATT**

Mint az kiderült a közös demarst Berlin erősen visszautasította és az illetékes német körök a következő nyilatkozatot tették:

— Teljesen érthetetlen, hogy a nagyhatalmak meg akarják tiltani, hogy a német Ausztria helyzetéről felvilágosítást akarnak adni a német rádiók. A repülőgépeket illetően sem tudták megállapítani, hogy német repülőgépről van-e szó. Anglia és Franciaország megsértették durván a nemzetközi szokást, mikor a sajtóban előre közölték fellépésüket. Az egész akcióra Franciaország nyomta rá a bélyegét és hogy mennyire nincs egyetértés a nagyhatalmak között ezt igazolja az a tény, hogy Olaszország nem csatlakozott a demarshoz. A demarst a saját befolyásának hatása alatt készítették el és ha az illető országok külügyminiszterei odahaza lettek volna, akkor tartózkodtak volna ettől a megdöglőtlanságtől.

A FRANCIAK FEL VANNAK HÁBORODVA AZ OLASZ TÁVOLMARADÁS MIATT

Páris, augusztus 8.

Kormánykörökhöz közelálló körök szerint a németek nem viszonozták hasonlóan

A franciák a Népszövetség elé viszik az ügyet

Páris, augusztus 8.

A „Le Temps” a demarssal foglalkozva megállapítja, hogy az angolok és franciák túl finoman jártak el. Németország, ez ez majdnem biztosra vehető, folytatni fogja az osztrák propagandát és akkor nincs más mód a Népszövetség elé kell vinni az ügyet.

Volt hadügyminisztereket hallgattak ki a Skoda-perben

„Zeletzky mindig becsületes volt” -- mondotta Condescu tábornok

Bukarest, augusztus 8.

A Skoda-per tanúkihallgatásai során két volt hadügyminiszter, Mardarescu és Condescu tábornokok kihallgatására került a sor. Mardarescu tábornok vallomásának egy része zárt tárgyaláson történt meg. A nyílt tárgyaláson elmondta a volt hadügyminiszter, hogy a külföldi cégek által a had

sereg felszerelésére tett ajánlatok közül a Skoda-gyáré volt a legelőnyösebb. Bratianu Vintila mindenkor a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott Zeletzkyről.

Condescu tábornok vallomásában kijelenti, hogy a lefolytatott tárgyalások során Zeletzky mindig korrektül és egyenesen járt el.

Maniut is bele akarják keverni a Zeletzky ügybe

A folytatódó tárgyaláson Macseket, Zeletzky volt magántitkárát hallgatták ki. Elmondotta, hogy egy ízben felkereste őt Georgescu ezredes és arra kérte, hogy menjen el Zeletzkyhez és bírja rá arra, hogy vallomásában jelentse ki azt, hogy magasrangú politikai személyeknek nagyobb összegeket adott. Később Georgescu is kinn volt a jilavai fegyházban és egy céduiathozott Zeletzkytől, amelyben azt írta, hogy Georgescunak 10 ezer lej fizessenek ki, mert Georgescu utlevelet akart váltani, hogy Prágába menjen a Skoda-művekhez.

Vasiliu védő váratlanul azt a kérdést intézi a tanuhoz, igaz-e hogy

Georgescu azt mondta Zeletzkynek hogy vallja azt, miszerint Maniu Gyula is nagyobb összeget kapott tőle?

A tanu igennel felel.

Georgescu ezzel szemben tagadja ezt. Dimache a Skoda-művek romániai új igazgatója elmondja, hogy Georgescu valóban jelentkezett nála egy 10 ezer lejre szóló utalvánnyal, amit ő ki is fizetett.

Az elnök kérdésére Georgescu ezredes felelet helyett

vállalt vonogatja.

A tárgyalás igen izgatott hangulatban folytatódik.

Mai nap

Ilyen a magyar

Serban kisebbségi miniszter Szegeden született. Apja ott törvényszéki bíró volt és ötven évvel ezelőtt Szeged újjáépítésében nagyon becsületesen kivette a részét.

Szeged városa most 26-án ünnepli meg a város újjászülésétének évfordulóját s erre az ünnepségre meghívta Serban minisztert is. Tisztelet adassék ezért Szeged városának de tisztelet és elismerés illeti Serban minisztert is.

Azonban, hogy ez az eset megtörtént, nem hagyhatjuk ki, hogy meg ne írjuk: „Ilyen a magyar”. Szeged városa félretekve minden sovinizmust, minden kellemetlen emléket, adózni kíván hálával, elismeréssel annak a volt fiának, amelyik két kezével, eszével, zsebével hozzájárult Szeged naggyátételéhez.

Ha Serban miniszterben mélyen érző lélek van — amit hiszünk — akkor el kell ismernie hogy Szeged város gesztusa nem volt valami utolsó. De ugyanakkor más is eszébe kell, hogy jusson. Eszébe kellene jutnia az a sok Nagy István, Kis Péter, az a sok ezer, százezer, millió magyar, amelyik 1919. óta Romániában él, amelyik sok millió magyar azóta az eszével, a zsebével, a két karjával éppúgy — nem, hanem mivel több — ben vannak, mint Serban édesapja — sokkal jobban hozzájárultak Nagyrománia szebbé s gazdagabbá tételéhez, mint annak idején Szegeden egy, vagy két ember. Eszébe kellene jutnia Serban kisebbségi miniszternek, hogy amikor valahol valami jubiláris ünnepség van, ha pld. ez a város, vagy amaz az erdélyi kerület tartja ünnepséget a Nagy Istvánok és a Kis Péterek sohse hivatalosak. Elfelejtik meghívni őket, vagy ha esetleg meghívják mégis, akkor úgy járnak, mint a nagyváradi Goga ünnepen a magyar újságírók, akiket a fiatalság szónoka a legkegyetlenebb módon sértett meg.

Jól tudjuk, hogy ami elmúlt, azon változtatni nem lehet s így Serban minisztert sem lehet felelőssé tenni, mindazokért a hibákért, amiket valunk szemben elkövetek. Azonban...

Azonban, ha igazán van szíve Serban kisebbségi miniszternek, akkor ott a szegedi ünnepségen atyja emlékének megtisztelése mellett fogadalmat tesz. Megfogadja hogyha hazajön, nem engedi majd meg azt a jövőben, ami például Belényesen megtörtént, de azt se engedi meg, hogy református papokat üssön arcul a mámoros sovinizmus. A szegedi ünnep kapcsán lesz annyi ereje Serban miniszternek, hogy megmeri mondani a többségi lapoknak, — nem vademberek a magyarok, nem szabad bántani ezt a nemzetet. Pop Ghita kollégájával pedig majd hosszasan elbeszélget és belátásra bírja a Fiedler-ügyben. Elmondja neki, hogy Szegeden ötven évvel ezelőtt annyira magyarosítottak, hogy a román törvényszéki bíró fia ma ötven év után Románia minisztere lett. És sok minden mást is elmondhat majd Serban idehaza. A tankönyvekből kiveti a magyar-nyelvi részeket, visszavonhatja a kisebbségeket osztályozó „bizalmas” jasi körlevelet.

Megmondhatná Serban miniszter idehaza azt is, hogy nem dőlt össze a szegedi igazságszolgáltatás, amiért román törvényszéki elnöke volt. Megsughatná a miniszter társainak azt is, hogy a különböző hivatalok élére egész nyugodtan állíthatna a kormány kisebbségi tisztviselőket. Megállnák azok úgy a helyüket, mint a született román. És sok mindent megmondhatna Serban miniszter idehaza, ha ugyan megmeri majd tenni és nem fél attól, hogy szókimondása esetén nem részesül idehaza olyan megtiszteltetésben, mint odaát Szegeden.

Mert, ha Serban valóban a kisebbségiek minisztere és valóban örömmel vette, hogy Szegedre meghívták, akkor ez, amiket itt csak úgy röviden elmondtunk, a legelemibb

Akaszd fel magad

— mondotta a mostohaanya és a 10 éves kisleány szótfogadott

Majdnem a halálba kergette a gyermeket a bohúsi boszorkány

Bohus, augusztus 8.

Harmann Anna eizéves leányka tegnap felakasztotta magát. Öngyilkossági szándékát azonban idejében észrevették és egy szomszéd vágta le a kötélről a halálra szánt gyermeket. Már teljesen alélt volt, de az orvosnak sikerült eszméltre téríteni. Kihallgatták a kislányt öngyilkosságának oka felől és megdöbbenő vallomást tett. Elmondta, hogy mostohaanya állandóan üldözte és kizozta. Ntgyon el volt keseredve

az embertelen bánásmód miatt és tegnap megkérdezte az anyját mit tegyen, hogy meg legyen vele elégedve.

— Akasszad fel magad — mondotta kegyetlen, cinikus némbér.

A gyermek szószerint vette mostoháj kívánságát és a lakás egyik szobájában felakasztotta magát. A mostohája elment hazulról és a szomszédok lettek ligyelmesek a gyermek hörgésére. A hatóság a bestiális asszony ellen eljárást indít.

Fogadd be a fótót...

Kirabolták a bihardiószezi pénzbeszedőt

Nagyvárad, auguszt. 8.

Vakmerő rablás áldozata lett Rossdeutscher Mór bihardiószezi templomgondnok, aki egyuttal az „Adria” biztosító társaság bihardiószezi inkaszása is.

Az elmúlt héten egy ember jött Diószegre, aki azt mondta magáról, hogy marosvásárhelyi gyümölcskereskedő. Az állítólagos kereskedő Rossdeutschernek szállt meg, mert a templom gondnok kocsitadással is foglalkozott. Náluk reggelizett, majd kérte, engedjék meg, hogy a belső szobába a diványon fekdjön ebédig. Ezt az engedélyt meg is kapta és Rossdeutschernének csak az tűnt fel, hogy a vendég 11 óra felé elment azzal, hogy ebédre viszakjön. Az ebédidő azonban elmúlt és a kereskedő nem jött vissza sem akkor, sem később.

Rossdeutscherék azt hitték, hogy sür-

gösen el kellett utazzon s ezért ment el bucsu nélkül. Négy nap múlva aztán kidarült, hogy a „kereskedő” nem ment el ary kezekkel, hanem magával vitte

Rossdeutscher pénzét, körülbelül 20.000 lej és összes családi ékszereit.

Rossdeutscher ugyanis a beinkasszált pénzt az ékszerekkel együtt egy kazettában tartotta, melyet a szekrénybe tett. Azon bizonyos délelőttön a gondnok felesége bement a szekrényhez és a diványon fekvő kereskedő látta, hogy az asszony a szekrény tetejére teszi a kulcsokat. Így követte el a lopást.

A megkárosított Rossdeutscher feljelentést tett a csendőrségen, de mivel a lopás óta négy nap telt el, nem sok remény van rá, hogy a vakmerő rablót elfoghassák.

Borzalmas munkásszerencsétlenség Bukarestben

Lezuhan az állványról egy kőműves és magával rántotta feleségét is

Bukarest, augusztus 8

Borzalmas kettős szerencsétlenség játszódott le tegnap Bukarestben. Jon Gheorghe és felesége, mint napszámosok dolgoztak egy épülő ház nál. A második emeleti állványon dolgozva Jon hirtelen elvesztve egyensúlyát, megcsuszott. Esésében felesé-

gébe fogódzkodott, akit szintén magával rántott.

A szerencsétlen munkás összetört tagokkal, holtan terült el a kövezeten, míg feleségét életveszélyes sérülésekkel kórházba szállították.

Belöttek a pénztáros ablakán az éhező egeresi bányászok

Fizetést nem kaptak, de letartóztatták őket

Kolozsvár, augusztus 8.

Az egeresi szénbánya munkássága közben egyre nagyobb az elégedetlenség a 10 hónapja elmaradt fizetések és az élelmiszerellátás körüli akadályok miatt. A munkások már a kolozsvári munkafelügyelőséghez fordultak panaszaiikkal, aminek eredményeképpen a CFR élelmiszerekkel és egyéb cikkekkel látták el a munkásokat. Az elmaradt fizetésekről azonban most se esett szó. Az

elkeseredés határtalan és ennek tudható be hogy tegnap este néhány munkás bement az irodába és

belötte a pénztáros szobájának ablakán. A szobában szerencsére senki sem tartózkodott és így emberéletben nem esett kár.

A csendőrség erélyes nyomozást indított és néhány gyanúsítottat le is tartóztattak.

kötelessége. S ha megteszi, higgyen nekünk, igazi kisebbségi miniszteri munkát végez majd. Igazi hídverést csinál, amelyet annak

idején a megholdogult édesatyja végzett Szegeden.

KET LEANY HARCA

Regény az életből
14

Rendben van, ezt a lehetőséget tehát most kikapcsoljuk. Most következik aztán a mozibeli detektív-kérdés: kinek lenne haszna az ön halálából?

— El sem tudom képzelni — mondta Nick — az egész olyan értelmetlennek látszik. Itt van ez a rozoga öreg viskó, de még a tetőn is meg van terhelve adóssággal és bizonyára nincs a telkem mélyén rejtett szénbánya, sem valami egyéb titkos kincs a sziklák között.

— Meg van terhelve a ház?

— Igen. Kénytelen voltam kölcsönt felvenni. Tudja, két temetési kötelezettség háruult reám, majdnem egymásután. A nagyapám halt meg először, ennek éppen hat éve aztán a fivérem. Ez egészen beadott anyagi helyzetemnek.

— És az atyja?

— A háborúból már rokkantan jött haza, aztán tüdőgyulladást kapott és 1919-ben meghalt. Mikor az anyám meghalt, még egészen kiskorú voltam. Én a nagyapával eltem itt együtt. Ő és apus nem fértek meg egymással (amit nem is csodállok) s így apus helyénvalónak találta, hogy engem nál a hagyjon és saját kedvére beholyongja a világot. Gerald a fivérem, szintén nem jött ki nagyapával. Merem állítani, hogy én sem fértem meg vele, ha fiu lettem volna, de az volt a szerencsém, hogy leány voltam. Nagyapa azt szokta mondani, hogy a vén fatörzs egyik szálkája vagyok s örökölttem az ő esztét — nevetett a leány — azt élt szem, hogy rettenetes ravasz öreg volt, de iszonyu szerencsés is emellett. Itt azt beszélték róla, hogy amihez csak hozzányúl, abból arany lesz. Nagy kártyás volt azonkívül és aztán mindent el is kártyázott. Amikor meghalt, alig maradt utána egyébb mint ház és a telek. Én akkor 16 éves voltam, Gerald 22. Gerald éppen három évvel ezelőtt egy motorbalesetnél életét vesztette és így én örököltem ezt az ingatlant.

— És ön után ki örökölné, Mademoiselle? Ki az ön legközelebbi hozzátartozója.

— Charles, az unokafivérem. Charles Vyse. Itt a városban ügyvéd. Igen jó s tiszteltemélő, de igen nehézkes ember. Mindig bölcs tanácsokkal lát el és megkísérli hogy visszatartsa a holandságoktól.

— Ő intézi az ön ügyeit?

— Nos igen, ha úgy tetszik. Nincs sok elintézni való ügyem. Ő ütötte nyélbe a kölcsönt és ő vett rá, hogy a házikót bérbe adjam.

— Ah a házikó. Éppen kérdezni akartam erről, tehát bérben van?

— Igen. Ausztráliából jött embereknek Croft a nevük. Iszonyu szívéyesek, szinte már sok is. Valósággal nyomasztó kedvességük. Mindig megajándékoznak korai zöldséggel, meg zöldborsóval s ilyesmikkel. Nagyon meg vannak ütközve azon, hogy elhanyagolom a kertet s valósággal terhemre vannak, illetőleg csak a férfi. A végtelenségig barátságos. Az asszony nyomorák, szegény s egész nap a pamlagon fekszik. Mind emellett pontosan fizetik a bért és ez nagy dolog.

— Mióta laknak itt?

— Oh, úgy hat hónap óta.

— Jól van, aztán az az unokafivér az anyai vagy apai részről rokon?

— Anyai részről. A anyám volt Amy Vyse.

Van még egyéb rokona az unokafivérén kívül?

— Néhány távoli rokonom van Yorks-hireban, ezek is Buckleyk.

— Senki más?

— Senki.

— Nagyon egyedül élhet itt.

Nick ráhamult Poirotra.

(Folytatjuk)

SPORT

Felhigították a Nemzeti Bajnokságot

9-9 csapat küzd ezután a Nemzeti Bajnokságban

Bukarest, augusztus 8.

A Labdarúgó Szövetség tegnapi közgyűlésén összeült a szövetség tanácsa, amely elhatározta, hogy a Nemzeti Bajnokság létszámát felemeli és két csoportban, 9-9 egyet fog ezután küzdeni a Divizia Nationala-

ban. Az első csoportba újból felvették a TMTE-t is kilencediknek, a II. csoportból az AMTE-t, míg a második csoportban helyet kapott az ide áthelyezett Gloria CFR-en kívül a csernovici Dragos Voda is.

A magyar a világ legjobb céllövő nemzete

Egyéni és csapatbajnokságban a magyarok győztek a bécsi Európa és világbajnokságokon

Bécs, augusztus 8.

A Bécsben megrendezett agyaggalamb-lövő Európa és világbajnokságokon gyönyörűen szerepeltek a magyar lövők, akik közül Lumnitzer Sándor megszerezte mindkét bajnokságot. A csapatbajnokságok győztese szintén Magyarország lett. Eredmények: Agyaggalamb-lövő Európa bajnokság: 1. Lumnitzer Sándor dr. magyar 200 lövés, 200

találat. 2-3 Dóra Pál magyar 197 találat. Csapatversenyben 1. Magyarország 800 lövéssel, 789 találat, 2. Dánia, 3. Ausztria. A világbajnokságban 1. Lumnitzer magyar 300 lövésből 298 találattal. Világrekord. 2. Dóra Sándor 295 találat, 3. Dóra Pál. A csapatbajnokságban 1. Magyarország 1200 lövésből 1178 találattal, 2. Dánia. A versenyeken nyolc nemzet vett részt.

Magyar bajnoki uszóeredmények

A bajnoki vizipólót a Mac az Uteval szemben kiengedte a kezéből

Budapest, augusztus 8.

A budapesti UTE uszóversenyén több magyar bajnoki számot is megrendeztek. Nagy meglepetéssel végződött a 200 m-es gyorsuszóbajnokság, ahol a kaposvári Abay Nemes 2 p. 22.6 mp.-es idővel legyőzte Székelyt, aki 2 p. 23 mp.-et uszott. 3. Mészöly

2 p. 24.4 mp. 200 m. hát: 1. Bicskei 2 p. 49.6 mp. 200 m. mell: 1. Hild 3 p. 01.2 mp. Gyenge idő. 400 m. ifjúsági gyors: 1. Lengyel Kaposvár 5 p. 27 mp. Az UTE-MAC vizipóló bajnoki mérkőzés 3:3, (1:3) arányban eldöntetlenül végződött.

Részletes eredmények a magyar-délnémet atlétikai versenyről

Bódóssy és Szabó országos rekordot javítottak

Budapest, aug. 8.

Mint tegnapi számunkban röviden megírtuk, a magyar válogatott atléta csapat Darányi és Kovács nélkül is főlényesen győzött a délnémetek ellen 73:54 pont arányal.

Bodosi mégis elindult s 195 cm-es ugrásátlal új magyar rekordot állított fel. A magyarok 12 szám közül kilencet megnyertek. Eredmények:

Az Európa-kupa döntőjében nem akar csak szeptemberben játszani az Ambrosiana

Állítólag akkor érkeznek meg az Argentínában vásárolt csodajátékosok

Bécs, augusztus 8.

A sportközvéleményt még mindig a Mitropa-Cup döntője foglalkoztatja, aminek terminusában ellenére Meisl Hugó összes diplomata képességének, sehogy sem tud megegyezni az Austria és az Ambrosiana. Az olaszok kitartanak álláspontjuk mellett, amely szerint szeptember közepe előtt nem tudnak kiállni, az Austria pedig tekintettel a bajnoki szezonra, valamint egyéb nemzeti kötelezettségeire, még augusztusban szeret-

né lejátszani a két döntő mérkőzést. Egyes bécsi lapok most azt állítják, hogy más oka is van az Ambrosiana huzódásának. Ezek szerint az olaszok

két kitűnő argentinai válogatott játékost vásároltak, akikkel fel akarják frissíteni az Austria ellen kiálló csapatot,

Ez a két játékos már a tengeren van és 3 megérkezésükig akarja okvetlen kihuzni az időt az Ambrosiana.

Nyilvánosak lesznek Németországban a kivégzések

Berlin, augusztus 8.

A német kormány azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a kivégzéseket a jövőben a legnagyobb nyilvánosság előtt rentezi. — Ennek az intézkedésnek az az indoklása, — hogy a nyilvános kivégzés erős nevelő hatással van a népre és elrettentéssé szolgál. A jövőben tehát valószínűleg nagy köztereken történnek a kivégzések. A kivégzés módját egyes esetekben fogja a bíróság megállapítani. Kevésbé súlyos bűncselekményekért golyó általi halálra ítélik a bűnösöket, súlyos államellenes cselekményekért pedig kötél általi halálra. Az akasztottakat tettemét valószínűleg több napig az akasztófán hagyják, hogy ezzel is fokozzák az elrettentő hatást.

Ki lesz az országos munkásbiztosító pénztár új igazgatója

Bukarest, augusztus 8.

A munkásbiztosító pénztár augusztus 24-ikén választja meg új igazgatóságát. Valószínűnek tartják, hogy újból Chirculescu volt munkaügyi minisztert választják meg a pénztár igazgatójává.

Goga Rómába készül

Bukarest, augusztus 8.

Goga Octavián volt belügyminiszter augusztus 10-én Rómába utazik, ahol találkozni fog Mussolini olasz miniszterelnökkel.

Megdöntötte a két francia pilóta a távrepülés világrekordját

Bagdad, augusztus 8.

Codos és Rossi pilóták, beyruti jelentés szerint Rayakba érkeztek. A leszállás 16.25-kor történt meg s ezzel 44 óra és 55 perccel megdöntötték a távrepülés világrekordját.

Az Opreán-féle autóbusz menetrend Torda és Kolozsvár között

TORDA—CLUJ:

Délután: 7.15, 8, 11 és 12 órákor.
Délután: 5 és 6 órákor.

CLUJ—TORDA:

Délután: 7, és 9 órákor.
Délután: 2, 4, 6 és 8 órákor.

RADIOMŰSOR

BUDAPEST. 6.45: Torna. Utána gramofon. 10: Régi elmélkedés a pipáról (Felolvasás). Utána gramofon. 12: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 12.05: Horváth Margit énekel, Gémes Irén zongorázik. 1.30: Zenekari hangverseny. 3: Üzenetek a cserkész táborból. 4: Kurina Simi és cigányzenekara. 5: Vízicserkészek. Helyszíni közvetítés a csepeli Dunaágból. 6: Budapesti Polgári Dalkör. 6.45: Az ember és az éghajlat. Cholnoky Jenő előadása. 7.15: Budapesti Hangverseny Zenekar. 8.30: Időjelzés, hírek. 8.45: Színműelőadás a Studióból. Varázsló. Színjáték 5 képen. Utána körülbelül 10.45: Időjárásjelentés. Majd: Jazz-zenekar.

Időjárás

Élénkebb szél, északon több helyen zivatar és a hőség csökkenése.

Drágán fizettek az ingyen szerelemért

Ítélet a pécsi szatírok ügyében

A főbűnöst 5 évi szigorított dologházra és 10 esztendei mellékbüntetésre ítélték

Pécs, augusztus 8.

A pécsi törvényszék feltűnően súlyos ítélettel sújtotta annak a csavargó bandának agjait, amely munkanélküliekből alakult és a pécsi és környékbeli szerelmes párokkal erőszakoskodott hosszú időn keresztül. A törvényszék a főbűnöst, Megyeri Lajost 2 rendbeli rablás büntetésében, 3 rendbeli erőszakos merénylet, 2 rendbeli erőszakos merénylet kísérlete, 4 rendbeli zsarolás, valamint egy rendbeli könnyű testisértés miatt mondotta ki bűnösnek s ezért 5 évi szigorított dologházra és 10 esztendei mellékbüntetésre ítélté.

Korb Józsefet, a másik fővádottat 1 rendbeli erőszakos merénylet, 1 rendbeli rablás, 1 rendbeli zsarolás miatt valamint a Megyeri által elkövetett büntetésben való bűnszegédi bűnrészesség miatt ítélték el s 3 évi szigorított dologházzal, valamint 5 évi mellékbüntetéssel sújtotta. 7 vádlottat felmentett a törvényszék. Az ügyész a felmentések, az eltérő minősítések, valamint a büntetések felemelése miatt, a vádlottak pedig az ítélet súlyossága címén felbeveztek.

El akarták tenni láb alól Roosewelfet

Pokolgépet küldtek az elnöknek és a volt elnököknek, de a postán megakadályozták a borzalmas merényletet

New-york, augusztus 8.

A newyorki rendőrség szenzációs felfedezést tett a tőzsdén legutóbb elkövetett pokolgépes merénylet nyomozása során. Megállapította, hogy

Roosevelt elnököt, Hoover volt köztársasági elnököt és Thomas Normann köztársasági elnökjelöltet pokolgépek segítségével meg akarják gyilkolni.

Három egyforma csomag továbbítását bízták a newyorki postára, ahol feltűnt, hogy a csomagok mindegyike egy-egy köztársasági elnöknek van címezve. Valamennyi csomag hét és fél kilót nyomott s a fadóbozon ez a szó szerepelt: "ajándéktárgy". A posta értesítette a rendőrséget a küldeményről, amelyeket a rendőrségi laboratóriumba szállítottak, ahol a ládák fenekét óvatosan kifeszítették. A faládákban egy bádogdoboz volt, amely pokolgépet tartalmazott. A bádogdobozt eltolható retesszel látták el s mielőtt a retesz félrehúzódik, a pokolgép robban volna. A rendőrség nyomoz a merénylet ügyében.

Katonai zendülés Cubában

A hadsereg fele átpártolt a forradalmárokhoz. -- Bombázzák Havannát a felkelők

Havanna, augusztus 8.

Cuba szigetén már szombat óta forradalmi jellegű sztrájkmozgalom tartja izgalomban a lakosságot. Hétfőn a sztrájkmozgalom katonai zendüléssé fajult. Egyes jelentések szerint a hadseregnek több, mint a fele átpártolt a forradalmárokhoz. A Mahado kormány, amelynek helyzete rendkívül kritikusra fordult, a rendelkezésre álló csapatteket koncentrálni és riatókézsültségbe helytzi. Rövidesen valószínűleg az egész sziget területén a legszigorubb ostromállapotot rendelik el.

rendelik el.

A Havanna közelében levő Cabanna-erődítményből félórán keresztül bombázták a várost. A telefon és táviróvonalak fel vannak durva s így a sziget belsejéből hiányzanak a pontos jelentések, tény azonban, — hogy a kormány helyzetét nagyon megintgatta a forradalom. Érdekes, hogy a kormány már napok óta azzal a gondolattal foglalkozott, hogy amennyiben az egyre erősödő forradalmi sztrájkmozgalom nem szűnik meg, lemond.

Amikor nemcsak pénze, de tekintélye sincs a pénzügyminiszternek

Botrány Madgearu és tisztviselői között

Bukarest, augusztus 8.

A pénzügyi tisztviselők küldöttségét menesztettek Madgearuhoz akitől azt kértek, hogy az utóbbi időben eszközölt lefokozások és áthelyezéseket semmisítse meg, mire Madgearu meglehetősen brüszk módon járt el a küldöttséggel.

Meglepő és váratlan következménye lett a miniszter eljárásának. A pénzügyminisztérium tisztviselői portarel útján felszólítást intéztek Madgearuhoz és ebben az követelik, hogy 48 órán belül szolgáltatson elégtételt a hozzájuk intézett rablók, baksisszedők,

tolvajok, tehetségtelenek" kifejezésekért, valamint azért a káromkodásért, amelyet távozásukkor intézett hozzájuk.

Emlékeztetjük a következő szavakra: foglalják el helyüket, amelyeket önöknek adtam, különben kidobom magukat". Ezután következett a román káromkodás, amely azal végződött, hogy „tolvajok".

A felhívást N. Gheorghescu pénzügyminiszteri aligazgató írta alá. A fővárosban élénk izgatottsággal várják, hogy Madgearu mit fog válaszolni erre a szokatlan felhívásra.

Máramarosszigeten már az uccán motozzák meg a járókelőket

A kovakőbotrányok sorozata még nem ért véget. -- A egész városban azt beszélnek, hogy Perlékhez a detektívek csempészték a kovaköveket

Máramarossziget, aug. 8.

Megírtuk, hogy a máramarosszigeti rendőrség házkutatást tartott a Perl és Rosenkrantz cég irodájában azon a címen, hogy kommunista röpiratokat keresnek. A házkutatás során azonban kommunista röpcédulák helyett 7500 darab kovakőre és egy hamisított ezerlejesre bukkantak. A cég tulajdonosok közül csak Perl tartózkodott otthon, akit azonnal letartóztattak.

Az eset Máramarosszigeten óriási feltűnést keltett annál is inkább, mert a cég üzleti körökben rendkívül előnyösen ismert, tulajdonosai dúsgazdag emberek, akikről fel sem tehető, hogy kovakőcsempészéssel vagy hamis pénzekkel foglalkoznak.

A cég másik tulajdonosa Rosenbrantz Márkus, ahogy az esetről tudomást szerzett, hazautazott. Hogy Perl Jenőt az ügyészség szabadlábra helyezze, társa felajánlotta biztosítékul egyik ingatlanukat. Az ügyészség el is rendelte Perl szabadlábr helyezését és most

két társ magánnyomozást indított meg abban az irányban, hogy világosságot derítsenek az ügyre, hogyan került a hamis bankó és a nagymennyiségű kovakő a cég irodájába.

A városban egyébként ellenőrizhetetlen forrásból eredő hírek terjednek arról, hogy a deliktumot képező tárgyakat szándékosan helyezte el valaki a cég helyiségében. A rendőrség presztízst érthetően sérti ez a beállítás, éppen ezért.

Muresan Danila, a rendőrség bünyügyi osztályának vezetője jegyzőkönyvet vett fel azok névsorával, akik ezeket a híreket terjesztik.

A monopolkihágások után kutató rendőrség azonban ezzel még nem nyugodott meg. Es mostmár nemcsak házkutatásokat rendeznek, de

a rendőrök minden engedély nélkül az uccán motozzák meg a békés járókelőket.

A múlt hét egyik éjjelén Kaufmann és Ternovits szabómesterek hazafelé igyekeztek, amikor

az uccán posztoló rendőr feltartóztatta őket és megkérdezte tőlük, hogy honnan jönnek.

Kaufmann békésen válaszolt, hogy setálni voltak. A rendőr erre szó nélkül benyúlt Kaufmann zsebeibe és ott motozni kezdett.

Az érhetetlen eljárás fölött Kaufmann meglepődve húzódott hátra, mire a rendőr mellbevágta.

Kaufmann látva, hogy a dolog komolyra fordul, most már békésen hagyta a rendőrt tovább dolgozni, aki összes zsebeit kikutatta, de semmit nem talált.

Kaufmann után Ternovistra került a sor, akitől azonban a rendőr előbb „barát-ságosan” megkérdezte:

— Előadás közben kigyulladt a zoppoti színház. Danzigból jelentik: Zoppot tengeri fürdőhelyen az erdei színházban tegnap este a Tannhauser előadás közben, tűz támadt. A közönség körében hatalmas riadalmat okozott a tűz. A kitért pánikban az emberek már a kijáratok felé tödültek, amikor a színház igazgatójának és titkárnak sikerült a színpadról megnyugtató kijelentéseket tenni a közönséghez, hogy a tűzveszély nem fenyegeti senki testi épségét. A közönség ezután rendben távozott a kijáratokon át. A tűzoltóság rövidesen eloltotta a veszélyesnek indult tüzet. A színházépület tetőzete elhamvadt, de az alapépítménynek és a falaknak semmi bajuk sincs. Az előadást természetesen nem folytathatták.

— Talán magának is tetszik?

Kétségtelen, hogy a rend kissé tulbulzgo örének eme udvarias kérdése mögött újabb mellbevágási szándék rejtőzött. Ternovits azonban társap éldáján okulva, maga is segédkezet nyújtott a rendőrnek önhatalmu motozásához, amelynek azonban ismét negatív eredménye volt.

A redőr ezután, mint aki jól végezte dolgát, otthagya szó nélkül a két megdöbent szabóiparost.

Másnap azonban ők sem hagyták magukat és az önkényeskedő rendőr ellen feljelentést tettek a rendőrségen, ahol az esetről jegyzőkönyvet vettek fel.

Halálos gyermektragédiák Csik megyében

Csikszereda, augusztus 8.

Vargyas Sándor gyergyóalfalvi gazdálkodó hároméves Anna nevű kislánya beleesett pincéjükbe, mely az áradás folytan tele volt vízzel. Mire rátaláltak már halott volt.

Gyimesközéplakon a megáradt Hideg-ség-patak egy öt-hat év körüli kisfiu hulláját sodorta magával. Kiletét még nem sikerült megállapítani.

Olcsón adta el búzáját Váradon, hazaindult és

Saját szekere gázolta halálra

Nagyvárad, auguszt. 8.

Tegnap délelőt telefonon jelentette a feketebátori csendőrség, hogy Miklós János feketebátori gazdát halálra taposta saját szekere. Miklós búzáat szállított Váradra és a szekér mellett haladt. Egy szembe jövő autótól a lovak megvadultak és vágatni kezdtek. Miklós igyekezett őket feltartani és teljes erejével húzta az istrángot. Egy kőbe

azonban megbotlott és a szekér alá vágódott. A súlyosan megterhelt szekér átment rajta és feketebátori gazdák szedék fel az utról. Ápolás alá vették, de a szerencsétlen öt óra múlva kisenvedett. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Félholtra vertek egy szabadságos katonát Gyergyószentmiklóson

Gyergyószentmiklós, aug. 8.

Ifj. Szász István gyergyószentmiklósi szabadságos katonát Bildeanu rendőrkomszár ismeretlen okokból felvitette a rendőrségre és ott félholtra verte.

A fiu szülei a minden emberi érzésből kivetkőzött Bildeanut feljelentették a prefektusnál és jelentést tettek a katonai parancsnokságon és a hadügyminisztériumnál is egyaránt.

A magyar sovinizmus, — a román sovinizmus

Szegeden uccát neveztek el Serban román kisebbségi miniszter apjáról

Serban Mihály kisebbségi miniszter, aki szegedi születésű és akinek édesapja Szegeden törvényszéki elnök volt, meghívót kapott Szeged városától hogy vegyen részt azon az ünnepségen, amelyet Szeged ujjáépítésének ötven éves jubileumára rendeznek. Serban miniszter apja annakidején László Lajos kormánybiztos mellett a legodaadóbb munkát fejtette ki Szeged ujjáépítésének érdekében és ezért annak idején Ferenc József legfelsőbb elismerésben is részesítette őtet.

Szeged városa most halálból uccát nevezett el Serban Mihály törvényszéki elnökről. Serban kisebbségi miniszter családjával együtt résztvesz az augusztus 26-iki szegedi ünnepségen.

Ebből az alkalomból talán szabad rámutatni annak a vádnak alaptalanságára, amellyel román részről olyan sürűn illetik a magyarságot, amikor sovinizsának, elnyo-

másra törekvőnek mondják. A kisebbségeket elnyomó régi Magyarországnak egyik legmagyarabb városában törvényszéki bíró lehetett egy román bíró? Hol van Romániában magyar bíró felsőbírósnál vagy törvényszék élén.

Az erdélyi városokban még azokat az uccákat is kegyetlenül és tapintat nélkül megváltoztatták, melyek viselői — mint ki derült — Románia számára szereztek érdekeket városok fejlesztésében.

— Roosevelt a világkereskedelem béhéjéért. Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök megbízta Hull külügyi államtitkárt, hogy dolgozzon ki külkereskedelmi programot, amellyel a világkereskedelmében dúló harcot meg lehet szüntetni. A kereskedelem békéjét egyelőre az amerikai államok kárt akarja Roosevelt létrehozni.

Utolsó nap a tombolához

A július havi tombolának ma van az utolsó napja. Akik még a mai napon beszállgatják múlt havi 1-20. sorszámos lapfejeit, azok részt vesznek a tombolában.

A 60 ajándék-nyeremény szerencseszámaikat lapunk holnapi számában közöljük. A nyereményeket 40-ről 60-ra emeltük fel, hogy minél több olvasónk nyerhessen.

Életében nem tudott bosszút állani és

Összeverte haragosa holttestét egy gazda

Bukarest, augusztus 8
Különös módon állt bosszút haragosán egy Posirea nevű Oltenia községbeli gazdálkodó. Posirea már régebbi óta haragban volt Duicu nevű szomszédjával, aki teg-

nap meghalt. Posirea, mikor ellensége halálhírére hallotta, átment a szomszédba és a holttestet össze-vissza verte.

A csendőrség hullagyalázás címén letartóztatta a bosszúálló gazdálkodót.

Kommunista letartóztatások Aradon és Temesváron

Tizenegy embert vett őrizetbe a szőguranca

Temesvár, augusztus 8.
A napokban leleplezett kommunista szervezet után most újabb kommunista szervezkedés nyomára jött a rendőrség. Aradon letartóztattak egy Horváth János nevezetű egyént, aki bevallotta, hogy több temesvári kommunistával áll összekötésben. Átkísérték Temesvárra, ahol tizenegy olyan személyt nevezett meg,

akkikkel együtt dolgozott. A Horváth által megnevezett egyének lakásain házkutatást tartottak, melynek során sok sokszorosító gépet, röpcédulákat sőt Moszkvából érkezett utasításokat is találtak.

A tizenegy embert letartóztatták, de nevüket a rendőrség még nem hozta nyilvánosságra.

Sósavval akarta leönteni férjét Kolozsvárl egy haragos menyecske

Kolozsvár, aug. 8.
Könnyen végzetessé válható merényletet követett el Bányai Ferenc kolozsvári gazdálkodó ellen a felesége. A házaspár összeveszett valamin, aminek következtében

Bányai elment hazulról. Az asszony azonban utána ment és sósavval akarta leönteni Szerencsére a gazdálkodó félrekapta fejét s így a sósav csak ruháját égette össze. Bányai feljelentette feleségét a rendőrségen.

Két és fél évre ítélte a temesvári hadbíróóság egy óteleki katonát

Temesvár, augusztus 8.
Beszámoltunk arról az incidensről annakidején, amely a román-jugoszláv határon fekvő Ótelek községben játszódott le kirániulók és grancsárok között. Az incidens következtében nyolc embert letartóztattak. A vádlottak között van egy Kocher István nevű szabadságos katona is, aki fellett a hadbíróóság ítélkezett tegnap. A vád az volt ellene, hogy Sold Petru grancsártól elvette fegyverét. Kocher tagadta a terhéről rótt bűncselekményt, sőt tanuk igazolták,

hogy jelen sem volt az incidensnél. Dr. Brebera Veneel ügyvéd illetékességi kifogást emelt, minthogy az ügyet polgári bíróság fogja tárgyalni. A megtámadott grancsárok maguk sem emlékeznek Kocherre, ezzel szemben

harmincnél több tanu igazolta, hogy a Kocher ellen valló Toma vámtiszt vette el a fegyvert a grancsártól.

A hadbíróóság Kochert 2 és fél évi börtönre ítélte.

litás által. A vád és védelem között heves vita keletkezik, úgy, hogy az elnök csak nehezen tudta a rendet helyreállítani.

— Ön csinálta ezt az egész pert. On nem lehet itt ügyész — kiáltozták a védők Hotineanu alezredes felé.

A délutáni tárgyaláson szenzációs fordulat történt. Stanciu védő bejelenti, hogy egy igen fontos tanuja van s kéri annak kihallgatását. Petrescu tanut kihallgatják, ki elmondja, hogy egy misén volt és amikor kijött a templomból,

legnagyobb meglepetésére azt látja, hogy rendőrök lyukakat fúrnak a templom falaiba

és ezeket a lyukakat lefénnyképezik.

A szenzációs vallomás folytán megdőlt az az állítás, hogy a munkások lőttek először, hiszen ezek a falon levő horzsolások voltak az egyedüli „bizonyítékok.”

Halálragázolt Szatmáron egy autó egy öregasszonyt

Szatmár, augusztus 8

Halálos autógázolás történt Szatmáron. A Princ Testvérek gyáranak egyik autója elgázolta özvegy Bagosi Lajosné 72 éves asszonyt. Az autó vezetőjét, Princz Pált őrizetbe vették, de kihallgatása után a rendőrség szabadlábra helyezte.

Késő éjszaka találták meg az elveszettnek hitt félxfürdői kislányt

Nagyvárad, auguszt. 8.

Dr. Kottán Vilmos, magyarországi ügyvéd, családjával a Félix-fürdőben nyaral. Az ügyvéd öt éves Tella nevű kislánya tegnap este nyolc óra tájban eltűnt. A kétségbeesett szülők keresésére indultak, sőt a fürdő és a környék összes csendőrségét mozgósították, de csak éjjel féltizenegykor sikerült a kislányt megtalálni, aki eltévedve, gyalog elindult az országúton Várad felé. A csendőrség akadrt rá. Bevitték a kislányt a szentmártoni bíró lakására, ahol a kisgyereket a bíró lefektette aludni. Itt akadtak rá a kétségbeesett szülők.

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!
(az acélipar legtelkésebb alkotása)
és öröme lesz a borotválkozásban.
Minden szaküzletben kapható

APRO HIRDETÉSEK

VARRO leányok felvétetnek. Zöldfa u. 7. I emelet. 952.

LAKASBÉRLETI szerződés nyomtatványok kaphatók Pásztor Ede papírkereskedésében, Nagyváradon.

ESTI expedíciós munkánál megbízható ember mellékkeresetet nyerhet. Cím a kiadóban.

SZEPIRODALMI könyveket, esetleg egész könyvtárat veszünk. Cím a kiadóban.

Petrolgázifőzőgépek
Alpaca evőeszközök
Háztartási cikkek
Épület és bútórvasalásokról
kérje a legújabb árjegyzéket.

Stern József vaskereskedő

Oradea Nagypiac-tér 2.

NAPSZÁMOS KÖNYVEK 1 hetes, 2 hetes beosztással készültek és kaphatók Pásztor Ede papíráruházában, Oradea.

MOLNÁRSEGÉD felvétetik. Hájói malom. 943

MUNKANELKÜLIEK szép keresettel felvétetnek a Nagyvárad Friss Újság és az Erdélyi Magyarország árusításához, úgy helyben, mint vidéken. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

PÁSZTOR EDE ORADEA

Sok minden sült ki a grivica per tárgyalásán

Bukarestből jelentik: A grivitza per tárgyalásának 18-ik napja is a tanuk kihallgatásával telt el. Nicolau mérnök vallomása szerint a műhelyben volt egy süritett levegővel működő készülék, amelynek zaja úgy hallatszott, mintha gépfegyver ropogott volna.

Hotineanu alezredeshez a védelem kérését intézett, hogy tud-e arról, hogy a munkások nagyrésze aludt a műhelyekben akkor, amikor a felszólítást kapták, hogy nagyják el a műhelyt.

Hotineanu kijelenti, hogy ezt nem tudhatta, ő megtette a kötelességét a felszó-